

**Posudek na rigorózní práci Mgr. Jitky Evy Růžkové: Nezaměstnanost,
Praha, katedra psychologie, FF UK, 2011**

Práce o rozsahu 178 stran včetně příloh je členěna na část teoretickou a empirickou. Autorka se v teoretické části zaměřuje na rozbor východisek pro analýzu problematiky nezaměstnanosti. Neopomíná historická hlediska vztahu člověka k práci, ale i filozofická a ekonomická hlediska. Těžiště rozboru je v psychologických dimenzích vztahu člověka k práci, kde autorka zdůrazňuje postoje, motivační a výkonové zaměření. Je definován rozdíl mezi prací a zaměstnáním.

V dalších dvou dobře pojatých a zpracovaných částech se rozvíjí analýza vymezením pojmu nezaměstnanost, charakterizováním rizikových skupin, přehledem o aktuálním stavu nezaměstnanosti v České republice a rozbohem důsledků, k nimž může vést ztráta zaměstnání. V rámci interdisciplinárního přístupu v referovaných výzkumech dopadů nezaměstnanosti je zdůrazněno hledisko obecné, vývojové a sociální psychologie. Možné vlivy nezaměstnanosti na osobnost a psychiku, které vedou ke snížení iniciativy, motivace a volní aktivity přispěly k vytvoření výzkumného projektu.

Předtím ale další důležitá část je věnována předpokladům pro úspěšnou pracovní integraci, které tvoří především rozvoj kompetencí. Když autorka podle různých pojetí kompetence definuje, uvědomuje si nejednoznačnost ve vymezení tohoto pojmu. V rozboru se především soustřeďuje na definice kompetence v pracovní oblasti a na klíčové kompetence pro zaměstnanost. Její přehled je zdařilý a tvoří nutný předpoklad pro část empirickou.

Ze znalosti prostředí, v němž jsou vytvářeny a realizovány programy rozvoje kompetencí pro rozvoj zaměstnanosti vychází výzkumný projekt, který autorka připravila a jehož účinnost ověřovala. V projektu programu rozvoje klíčových kompetencí byly kladeny vhodně volené

otázky, k jejichž zodpovězení byly zvoleny adekvátní metody řešení od přímé zkušenosti ve vztahu k práci, přes rozhovory i dotazníkový přístup. Průběh realizace výzkumného projektu je dobře popsán jako kvaziexperiment s měřením před- a po- u dvou skupin a porovnaný s měřeními u kontrolní skupiny. Sledovala se změna v úrovni klíčových kompetencí při sebehodnocení a u dvou skupin i hodnocení lektorem. Výsledky potvrdily, že v sebehodnocení i hodnocení úrovně klíčových kompetencí došlo k signifikantnímu zvýšení na konci programu. Tak je vyjádřena jeho efektivita.

Poznámky:

Měl by být upřesněn vztah mezi počtem osob ve skupině 2, uváděným v tabulce na straně 121, a počtem osob uváděným v textu.

Výsledkové grafy (příloha 6-8) vyžadují úplnější popisy v případě publikace .

Mgr. Jitka Eva Růžková odborně velmi dobře zpracovala teoretická východiska s využitím relevantní zahraniční i naší odborné literatury a zdařile realizovala svůj výzkumný projekt. Výsledky rigorózní práce mohou ovlivnit úsilí, které vede k pozitivním výsledkům při snižování nezaměstnanosti. Její práci doporučuji k obhajobě.

21.3.2011

Doc. PhDr. Jiří Štikar, CSc.